

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 "
Pe trei luni. . . 6 "

Pentru România și străinătate:

Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 "

TELEFON N. 236

GAZETA TRANSILVANIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA Târgul Muiului Nr. 80

INSERATELE se primesc la administrație. Prețul după tarife și învaloare.

Manuscrisele nu se înnapoiază.

In fața judecății.

Să mă crezi domnule meu — imi spunea mai deunăzi un om al justiției, războiul asta va deslega definitiv și chestiunea de naționalitate.
— O cred toți aceasta?
— Cine s'ar putea îndoi? Graba cu care au răspuns Românii la chemarea Maiestății Sale a uitat pe toți. Colegii mei fără excepție — și asta țiu spun în toată sinceritatea — vorbesc cu simpatie, cu căldură, cu admirație chiar de ținuta Românilor. Și nu sunt rare alocuțiunile de felul acesta: Românii sunt un popor escelent, e păcat să trăim în dușmănie cu ei. Iată a sosit timpul când chestiunea de naționalitate se va deslega în modul cel mai fericit.
In fundul sufletului meu se deslușia și mă chinuia mereu un „cum?“ care lua proporții înabușitoare.
Dar omul justiției continuă:
— Rusia e dușmanul comun al nostru: al tuturor. Colosul dela Nord se ridică ca o vecinică amenințare.
— Da, da și trebuie ca să facem un zid de fier pentru a-l abate.
— Perfect.
— Și ca să fie de tot perfect Germanii, Maghiarii și Românii trebuie să stea pe picior tare, solid așa cum stejarul se razimă pe rădăcinile sale.
— In fața acestei judecăți cutez să-ți spun că nici prin gând nu-mi trece să te contrazic.
Un moment alergarea, avântul și jertfa de sine a ostașului român imi trecu prin minte.

Acasă la el ca și în streini s'a bătut totdeauna cu eroism. Pe câmpiile Manguriei trimiși de Rusia, pe zidurile Adrianopolei trimiși de Sărbia ș'acum pe pământul Sărbiei și al Rusiei trimiși de Domnul împărăției austro-ungare.
Bravi și scumpi ostași români. Cât sânge prețios au vărsat acești eroi pe toate câmpiile de bătaie, căci ei sunt risipiți pretutindenea și s'au bătut în toate războaiele!
Fără să aștepte vre-o răsplată, ei au alergat în linia de foc numai de dragul datoriei, mânăți de o poruncă tainică sufletească, împinși de un anumit destin.
Ș'acum la Sabac — după știrile pozitive ce le avem — încă au luat parte ostașii români. In vârtejul de foc ei înaintau tăcuți pas de pas, în ochii lor aprinși lumina privirea dărză a legionarului roman și avântul îndrăzneț al Dacului.
In fața unei astfel de înaintări Sărbii n'au putut rezista — deși ei își apărau pământul țării lor — și cetatea Sabac a căzut. Să se însemne, acolo s'a vărsat și sânge românesc, Sabacul a fost luat și cu prețul vieții ostașii români.
Omul justiției mă privia cu atențiune. Imi făcu impresia unui om bun, a unui robit de clocoțit evenimentelor prin care trecem. Și mai mult: el anunța în proporții încă nedefinite o anumită lume care va trebui să vină căci o va impune logica de fier a evoluției ce se va desprinde în deosebi pe urma acestor evenimente.*

Dela granițele dinspre Rusia.

Cernăuți 12 Aug. In plin război... Stătarul în Bucovina. De-ale noastre.

O doamne sfinte, ce zile ne-al hărăzit să ajungem! Europa n'treagă 'n flăcări... războiul neamurilor început...! Să fie oare aceste zilele județului de apoi? Căci așa cetim în înțelepciunea adâncă a cărților noastre sfinte: »că va veni vremea când neam se va ridica asupra altui neam cu foc și sabie... și aceasta va fi semnul județului apropiat...«!

O, nu! Aceste zile nu pot fi zilele județului celui de apoi! Nu, ele sunt zilele purificării, zilele de primenire, din cari neamurile, cari cu spada'n mână și-au apărât dreptul la existență, dreptul la viață, ies în tot-deauna mai otălite și mai curățite...!

Sunt zilele în cari ies în relief, ca nicl când altă-dată, calitățile unui neam!

In tăcerea mormântală a nopții aud în răstimpuri bubuituri surde... — E glasul aducător de moarte, prin care le trimet al noștrii vorbă, cutropitoriilor cazaci...! E glasul tunurilor dela Nouă Suliți!

Cât de darnic vor fi împrăștiat ele moartea printre șirurile celor înclăștrați în luptă pe viață și pe moarte...! Aud dela cel-ce au văzut mai din apropiere acest crunt eveniment, că năpraznice și înverșunate fusese luptele dela Nouă-Suliți... și că ai noștri au eșit triumfători!

Nu mă surprinde de loc aceasta, pentru-că nici nu mă puteam aștepta la altceva, deoarece ce nu se putea ca urmașii »lăncerilor lui Ștefan-Vodă«, românașii noștri din reg. 41 de infanterie, să lasă învinși din luptă!

Strămoșii lor au murit în războaie, dar mai din toate au eșit învingători; strănepoții lor nu puteau face altfel...!

Bravi soldați ai regimentului 41, voi ați opus plepturile voastre năvălirilor rusești! Prin vitejia și neapăsarea de moarte ce a-ți arătat, i-ați zdrobit și i-ați oprit pe loc, asigurându-ne prin aceasta și nouă celor rămași aici: viața și avutul nostru. Prin eroismul vostru ne-ați pus și pe noi la adăpost!

Guvernul local prin placate afișate pe la toate colțurile de stradă, anunță tuturor, că din cauză că la hotarele țării Bucovinei, s'a desfășurat războiul pentru întreg ducatul Bucovinei s'a declarat stătarul, Guvernul face steți pe toți locuitorii țării, indicând după nume crimele acele, cari conform rigoarei legii stătariale s'a pedepsesc cu moarte. Grele vremuri...

E oribil războiul din toate punctele de vedere, asta o știm cu toții!

Dar nu e rău pe lume, care să nu cuprindă'n sine ceva bun! Așa s'ind lucrul și cu războiul actual! Izbucnind acest război general, a avut darul să pună capăt războiului fratricid ce-l purtau între olaltă cele două partide românești: partidul democrat și apărărit. Dar în sfârșit ne-a învrednicit Dumnezeu să ajungem și aceste vremuri, când s'a putem vedea pe dușmanii de altădată, dându-și acum mâna, și luptându-se alături pentru zdrobirea dușmanului nostru comun.

Patrioticul inherent românului, pretindea și dela conducătorii noștri politici dela Bucovina, ca în fața dușmanului, ce amenință să ne cutropească țara, s'a facă să dispară dintre ei antagonizmul de altădată și să se considere așa precum de fapt și sunt: frați între olaltă!

Eu care totdeauna am combătut din răspuneri aceste lupte fratricide, mă bucur că s'a încheiat armistițiul între cele două partide, și doresc ca el să se desăvârșească luând chipul unei păci vecinice! Numai așa, lucrând mână'n mână, după ce pe urma războiului ce purtăm ne vom întări în afară, putem să căutăm a ne întări și'n lăuntru... A. b.

Neutralitatea Italiei și Spaniei.

Berlin 17 Aug. Cu privire la unele știri, că Italia ar observa față de Monarhie și față de Germania o atitudine mai puțin amicală, guvernul Italiei ține să declare că aceste știri sunt absolut false. Ambasadorul Italiei la Berlin a notificat această declarațiune guvernului central german.

Berlin 17 August. Agenția Wolff comunică: Guvernul Spaniei a notificat guvernului german prin ambasadorul spaniol de-aici, că Spania va observa o severă neutralitate în decursul actualului război.

Nouă zile dela Berlin la Braşov.

— Ce povestește un călător. —

Am ajuns'o și asta, azi, când cu vapoară de luteală mijlocie chiar poți face drumul acesta până în America, ba-ți mai rămâne vreme să mai faci și o buisoară excursie cu trenul pe uscat. Șotia ni-o povestește un român, student din Craiova, care a avut ghinionul să facă drumul de mai sus, drum nu tocmai desfător.

Intr'o dimineață din zilele trecute intră în redacție un tânăr brun cu trăsături obosite ce e drept, dar viu și inteligent; față tipică românească.

Sunt P., student din Craiova — zice el voinic, — chiar acum sosesc din Berlin călătorind nouă zile și nouă nopți. Cred, că Vă interesează această călătorie mai dihai, decât cea cu trenul de plăcere.

De sigur, că ne interesează; nu e lucru puțin să faci o distanță atât de scurtă în 216 ore plus mijloacele de comunicație perfecționate de azi. Ascultam cu atenție povestirea interesantă...

Imi pusese de gând să studiez la Berlin. Am plecat deci acolo sosind — lucru, — pe care, de sine înțeles, nu-l puteam prevedea, — chiar cu vre-o patru zile înainte de mobilizare. Nu m'am așezat bine acolo și iată, că se și decretase mobilizarea generală în Germania. Ei, acum e acum! Imediat mi-am reimpachetat calabalacul și la drum cătră casă. Dar de intrat am intrat ușor în Germania de leșit înăuntru nici poveste să ies așa de ușor. In Berlin nu mai puteam sta; cum nu vorbeam bine nemțește eram la fiecare pas molest de polițiștii berlinezi hiperconștiențioși. La ambasada română nu-mi puteam face rost de bilet de liberă trecere, căci nu erau încă dispoziții în acest senz. Astfel, că începusem a mă familiariza de-a binele cu terminii nemțești de spionagiu, bombe, dinamită etc. etc. Ba imi venea de năcaz să fac chiar haz de teama nemților, că am să-i prăpădesc eu, care mă vedem sughit din țara lor plină de praf de pușcă. In sfârșit am făcut ce-am făcut și am esoperat dela ambasada română un bilet de... eșire din Berlin. Biletul nu suna decât pentru gara proxima, dar m'a cuprins un așa de mare și bineînțeles dor de ducă, încât abia mă vedeam plecat. Am luat un tren de mobilizare și hait!

Călătoria însă a ținut numai până la gara proxima. Acolo dându-mă jos să-mi i-au un bilet dela comandamentul gării (gările fiind sub disciplină militară) am pârut suspect cu nemțeasca mea, stricată, deși imi dam toată silința să vorbesc corect adunându-mi în minte toate regulile de gramatică și sintactică, pe cari mi le predase în liceu profesorul de nemțește. Inzădar însă. Iatămă înhățat de un polițist și mă trezesc la — secție. După ce mi se ia un interogatoriu de vre-o jumătate de ceas, căci mergea rău la nemțeasca, iatămă trimis la primărie de-acolo iar la poliție, de aici apoi la o gară și aici convingându-se, că nu sunt nici comitagiu n'am nici bombe, nici dinamită nu sunt spion, mi-au dat un bilet până la — gara proxima. Mă văd iarăși în trenul în țesat de soldați. Imbulzeală, năbușeală la culme. La urmă mai vine foamea. Aici am avut însă noroc. Pe la gări, cum veneau rezerviștii, o mulțime de nemțoaice de pe-aproape, ori chiar din localitate, cu păr auriu și cu ochii albaștri, în colțul cărora se scur-

gea câte-o laorimă de argint, se plimbeau pe dinaintea vagoanelor purtând panerage încărcate cu toate bunătățile, pe cari e în stare să le năsocească talentul culinar, al gospodinei, cu ochii albaștri și părul blond... Se apropie una de mine. Intinzându-mi paneragul, începe a-mi ludruge la fraze într'o nemțească repede de dialect, din cari de prindeam doar vorbe ca »Starhen... »Vateland... »Liebe« »Ehre« etc. etc. Eu de colo din cap scoțând câte un »Na ja!« gros și grăbit doar puteam pune mai lute mâna pe produsele în-sufletirii patriotice a femeii germane. Urma un »adieu« scurt, trenul se punea în mișcare și eu imi stămpăram meșcu foamea... Ajuns la gara »proxima«: poliție, primărie, iar poliție și apoi bilet până la »gara proxima«. Așa am dus'o o sumedenie de gări până ce am ajuns în orașul Kotibus.

Aici iar la poliție. Pe drum, înăuntru căpătaseam puține cunoștințe de nemțește, precum și puțină... minte de pe urmă a românului... Mă dau în vorbă cu polițaul... Discutând mai multe cele, aflui, că însoțitorul meu oficial, e un filatelist pasionat. Din întâmplare și el nu eram străin de această pasiune. Aveam la mine o colecție bunioară de mărci și timbre, mai ales din România. I-o ofer. »O, welch ein Glück!« Și neamul cu față radioasă imi strânge călduros mâna mulțumindu-mi mereu... Acum s'a schimbat situația... Ajuns la poliție neamțul meu plede mereu pentru mine. Și tot el vine apoi cu mine la gară, unde la recomandație, pe care am primit'o dela oficiul polițienesc în urma »protecției« bietei mele colecțiuni am primit un bilet direct până la Odenburgul dinspre granița austriacă. Har Domnului am scăpat... Il rog pe dicronele meu cu colț să-mi cumpere ceva de-ale mășterii și — la drum! Ajuns la graniță m'am legitimat și am trecut în Austro-Ungaria nu mi s'au mai făcut așa mari neajunsuri, astfel, că azi dimineață am putut ajunge în țara Braşov...

Și-asa am umblat prin Germania, de unde știe Dumnezeu, când soseam dacă nu era sărmana mea colecție...

Documente istorice.

Adnexele memoarului.

Adnaxa a cincea.

— Urmare. —

Correspondența ofiților. vamaile dela frontieră.

Cu ocaziunea dizolvării comitetului, generalul Bodo Iankovici, m'a adus la cunoștință că pot intra în serviciul comerțiantului Bodo Milanovici din Sabac, care este prezidentul »Narodne oboroc« și care pentru serviciul meu imi va solvi lunar 50 de dinari precum și întreagă întreținerea.

Predându-i lui Bodo Milanovici scrisoarea generalului Iankovici, imi spuse că principatul meu serviciu ce am să-l prestău, va fi și duc. epistolele sale la destinație. In cazul, că nu voi îngrijii cu deplină conștiențiozitate ca epistolele lui să nu ajungă la altă destinație, voi avea a răspunde cu viața pentru această neglijență: Deja a doua zi mi-a predat nouă menș. stăpân o epistolă închisă pentru Cedo-Lukici, respicient de finanțe în Raka-Sărbească. In decursul drumului meu în Bogatiț am întâlnit pe căpitanul districtual, care mi-a luat epistola a deschis'o și a ceti'o. In scrisoare i-se dădea mandat lui Lukici, să cumpere trei luni și, să le țină disponibile pentru un caz de lipsă. Tot în epistolă erau alăturati 100 de dinari spre acest scop. Mă întorsei înapoi la Sabac raportând stăpânului meu cele întâmplate; el se g. deosează prefectului districtual și a-cesta poruncește căpitanului ca să predea lui Cedo Lukici epistola din chestiune, iar revolverul ce mi'l luase la Bogatiți, să mi-l restituie. In acest chip am purtat corespondența stăpânului meu în răstimpul din Martie 1909 — Octombrie 1910, ducând pe la diferitele ofițe vamaile dela frontieră epistolele sale și adevc la oficiul vamaile din Raka-Sărbească am dus în acest răstimp 49 de epistole, la Lomnica 65, la Zvorușni 5, la Liubivija 2.

Aveam pe un oare-care Bašo Eric, originar din Srebenica, care-mi dădea mână de ajutor la imanearea episto-

De pe câmpul războiului european.

Luptele dela Drina.

Budapesta, 17 August. (Telegr. cenzurală a biroului ung. de coresp.) Luptele, cari au avut loc eri și alaltieri de-alungul Drinei, s'au terminat cu o victorie hotărâtoare a trupelor noastre asupra unor detașamente puternice dușmane, cari au fost respinse spre Valjevo. Trupele noastre au făcut numeroși prizonieri și au capturat cantități mari de muniții. Urmărirea dușmanului continuă pe întreaga linie. Trupele noastre s'au luptat cu o bravură demnă de admirat cu un dușman deasemenea puternic. S'a distins cu deosebire regimentul de infanterie Nr. 16.

(Localitatea Valjevo se află la o distanță de aproximativ 30 chilom. de râul Drina, care formează granița între Sărbia și Bosnia N. R.)

Situația în Sărbia.

BUCUREȘTI, 17 August. Granițele României și Bulgariei de cătră Sărbia sunt inundate de desertori sărbi, cari povestesc că populația sârbească suferă de foamă și a ajuns la marginea desperării. Moralul soldaților sărbi lasă deasemenea mult de dorit.

Impăratul Germaniei pe câmpul de luptă.

Un moment însemnat în desfășurarea operațiunilor trupelor germane este plecarea împăratului Wilhelm din Berlin. Unde a plecat împăratul nu ne spun telegramele din Berlin. Nu grăsim însă când credem că împăratul a ținut să plece pe câmpul de luptă, ca să conducă în persoană operațiunile trupelor germane.

Berlin, 17 August. Impăratul Wilhelm a plecat de aici. Inainte de plecare a adresat un rescript

imperial primarului capitalei, prin care mulțumește populației berlineze pentru numeroasele și însuflețitele manifestațiuni de dragoste și alipire. Impăratul încheie cu constatarea, că acțiunea dreaptă a Germaniei va fi încoronată de succesul dorit.

Print'un alt rescript Impăratul încredințează pe cancelarul imperialui cu conducerea agendelor de guvernare ale țării.

BERLIN 17 August. Prințul Frideric Wilhelm de Lippe, unchiul principelui regesc Leopold, a căzut pe câmpul de luptă. Amănunte lipsesc.

Belgia nu cedează

Berlin 17 August. Agenția Wolff comunică, că după ocuparea Liègeului de cătră trupele germane, Germania a notificat din nou guvernului belgian, că e aplicat să ajungă la un acord cu Belgia ca împreună să ia lupta contra Francezilor. Germania asigură guvernul Belgiei, că va evacua Belgia imediat ce situația războiului va permite aceasta.

Cu toate aceste Belgia a refuzat din nou propunerea Germaniei.

Starea armatei franceze

Berlin 17 August. In ce hal se află părți din armata franceză, dovedește următorul caz de necrezut: Prizonierii francezi aduși la Frankfurt erau lipsiți de uniforme complete. Sub mantauă purtau cămașa fără nici o altă haină. Patroanele le purtau legate de gât și înpachetate în hârtie. Ei povestesc că lupta dela Mülhausen a fost groaznică și că au rămas profund impresionați de lupteala desfășurării operațiunilor trupelor germane.

lor. Si la Belgrad am transpus epistole de ale lui Bozo Milanovici si Bozo Iankovici. După cât am observat epistolele lui Bozo Milanovici nu erau citrate pe când epistolele ce le aduceam dela conducătorii ofițierilor vamale susmențite, erau scrise cu semne, pe cari eu nu le cunoșteam. Odată mă trimise Bozo Milanovici cu o asemenea epistolă cifrată la Mika Atanasijevici profesor în Sabaz, ca s'o descifreze.

În scrisoare să spunea că în Austria se vor bate în curând monede cu chipul moștenitorului de tron, ceea ce e un semn, că Maj. Sa împăratul voaște să abdică.

Martorul își continuă depoziția spunând, că după un timp oare-care l'a ridicat Bozo Milanovici, la rangul de bărbat de încredere al »Narodnei obrana« în care calitate l'a spus că e vorba de chestiuni de spionaj; Krstanovici mai istorisește încă cum a fost angajat împreună cu un țărăn din Lipeșnică lângă Drina să lungească pe un oare-care Ljubo Stanaricic, ofițer în rezervă, care fusese condamnat la moarte de către »Narodna obrana« și să refugiasse la Bijelina, iar de nu le va succeda aceasta, li s'a spus că au a să folose de revolver.

Martorul își încheie depozițiile spunând că despre existența unei societăți cu numele »Măna neagră« nu are nici o cunoștință și că în Sârbia mai cu seamă dela Anexiunea Iucocae, toți nutriați față de moștenitorul nostru de tron autipatie și ură, deoarece-l considerau drept cel mai încarnat dușman al Sârbilor. »În Școala din Cuprija, adaugă martorul, să găseauam 20-22 de comitagi originari din monarhie și supuși austro-ungari. Între ei era și Milan Tiganovici.

(Va urma).

Repercursiunile economice ale războiului.

— Rapoartele d-lor G. Moroiaru și I. Ionescu, atașaii comerciali ai României pentru Austro-Ungaria și Egipt. —

D-l atașat comercial pentru Austro-Ungaria scrie:

Autoritățile austriace au luat măsuri întinse ca populațiunea Vienei și a celorlalte centre urbane și rurale să aibă la îndemână cele trebuincioase pentru trai, printr'o reglementă și sistematică aprovizionare cu produse alimentare. În acest scop autoritățile politice și administrative au ordonat ca toți crescătorii de vite precum și toți negustorii și depozitarii de produse alimentare să facă cunoscut autorităților în drept, cantitățile și felul de articole alimentare de care dispun, pentru a se uşura astfel, aprovizionarea tuturor centrelor de consumațiune, unde s'ar simți lipsă de alimente.

Cel cari ar ascunde posedarea de asemenea articole, sau ar arăta o cantitate mai mică de cât cea pe care o au în realitate, vor fi supuși la pedepse, cari pot ajunge până la un an de închisoare și 20.000 cor. amendă.

Ca și în alte țări, în împrejurări analoge, așa și în Austria s'au găsit indivizi, cari profitând de starea de război actuală, au voit să facă avere exploatarea lipsei și nevoile celor mulți. În contra acestor exploatare s'au ridicat cu energie atât presa cât și autoritățile comunale, administrative și politice, cari au luat măsuri severe în contra unor asemenea proceduri.

Un decret al Majestății Sale Impăratul, prevede pedepse aspre cu închisoare de la o săptămână până la șase luni, precum și pedepse în bani până la 2000 cor., pentru toți acei cari ar cere prețuri vădit exagerate pentru articolele alimentare. Cel cari ar cădea în recidivă vor fi pedepsiți de la o lună la un an de închisoare grea și la amendă în bani până la 20.000 cor.

Tot așa de aspru vor fi pedepsiți și acei cari ar cumpăra îngrămădind articole alimentare, în scopul de a le specula mai apoi cu prețuri ridicate.

În aceiași categorii intră și cei cari răspândesc știri false sau cari prin alte mijloace ar contribuie la o urcare absolut nejustificată a prețurilor produselor alimentare. În cazurile de condamnare se confiscă și rezervele de articole de alimentare, ale contravenienților, în favoarea Statului.

Domnul atașat comercial pentru Egipt scrie:

Războiul italo-turc, cel balcanic și actualul, toate aceste evenimente cari se succed dela 1911 încoace, au influențat mult asupra stărei Egiptului, dezorganizând viața economică a acestei țări, care era încă zdruncinată de pe urma crizei d'în 1907. Astăzi, mai mult ca oricând, se resimt efectele conflagrațiunii internaționale. Această țară alimentându-se în marea majoritate numai în Europa, se găsește în aceste momente izolată, creditele talate, orice operațiune comercială și financiară extrem de dificilă, ca să nu zic imposibilă cu alte cuvinte, situațiunea Egiptului e cât se poate de gravă.

Prețul articolelor de prima necesitate s'a urcat colosal, dela 20 la 100 și chiar 150 la sută; notez mai jos prețul câtorva articole, spre a vedea creșterea în interval de o săptămână. Zahărul se vindea în detalii cu 2 P. T. oca, iar astăzi se vinde cu 5 P. T., deci o creștere de 150 la sută; făinurile au crescut cu 10 franci la sac, dela 30 la 40 frs. sacul, ceiace revine 34 la sută și sunt în continuă urcare; conservele alimentare prezintă o creștere dela 50 la 80 la sută; carnea 60 la sută (dela 18 P. T. oca la 28 P. T.). Petrolul de asemeni, pe zi ce trece, se urcă simțitor. Toate aceste date denotă clar timpul critic prin care trece Egiptul. Această stare anormală a fost creată, în parte, de comerțanții detașiți, cari profită și speculează în mod rușinos populațiunea, deși stocurile aflătoare actualmente în Egipt, sunt de așa natură, că ar putea satisface necesitățile timp de 4 luni. Ori, în acest interval Egiptul se poate ușor aproviziona cu principalele produse din părți cât de îndepărtate.

Pentru a pune capăt acestei stări de lucruri, guvernul Kedivial a dispus, în urma hotărârii luate într'un recent Consiliu de miniștri, prohibirea exportului de produse alimentare.

Bursele de bumbac, mărfuri diferite, precum și bursa valorilor, au fost închise până la noul dispozițiuni.

Consiliul de miniștri a hotărât închiderea temporară a tuturor băncilor.

Pentru a se preîntâmpina o criză monetară, s'a hotărât, prin Decret

Kedivial, ca biletele Băncii naționale să aibă curs forțat în tot Egiptul, și să fie acceptate ca numerar.

Pentru a se veni în ajutorul comerțanților, mai cu seamă a acelor cari nu-și pot retrage depozitele dela bănci, guvernul a acordat prin Decret Kedivial, un moratoriu de 4 luni.

Din cele expuse mai sus, situațiunea Egiptului pare cât se poate de dificilă. În ce privește însă relațiunile noastre în Egipt, situațiunea se schimbă și iată de ce: articolele pe cari le exportăm aci se vând toate contra conoasament, prin urmare valoarea se plătește înaintea ridicării mărfii din vamă.

Cum între alte articole, făina constituie un aliment indispensabil populațiunii și cum Europa e în imposibilitate de a trimite în Egipt făină, cei mai mari furnisori ai acestui produs: Franța, Anglia, etc., prohibind exportul, cred că ar fi bine să se atragă atențiunea morarilor noștri, în caz de supraproducție, să o dirijeze către aceste locuri, prețurile fiind destul de favorabile.

Pentru a nu se expune însă la speculațiunile pe cari unii din agenții comisionari le profesază în detrimentul exportatorilor noștri, cred că ar fi prudent, dacă nu pot trimite persoane de încredere cari să vândă pentru d-lor, atunci cel puțin să se informeze exact de cursul pieței.

Cum de asemeni băncile nu lucrează, morarii ar putea trimite conoasamentele epre icarșare, Serviciului maritim român, care în situațiunea actuală să se angajeze cu încasarea banilor.

Această stare de lucruri dovedește cât de necesară este înființarea unei bănci românești la Alexandria.

(Foaia de informațiuni comerciale).

ȘTIRI.

— 4 (17) August. 1914.

Din cauza sărbătorii de mână Schimbarea la față și a sărbătorii oficiale Sf. Ștefan de Joi, când conform legii e repaus domencial, ziarul nu va apare până Vineri seara.

Natala Maj. Sale, Monarhului,

Implinind astăzi Maj. Sa Monarhul 84 ani și vieții Sale s'au celebrat în toate bisericile din Brașov, serviciul solemn d-zeoști. La serviciile divine din bisericile românești au luat parte toți soldații români. În biserica Sf. Nicolae a oficiat părintele Dr. N. Stânghe, iar rugăciunea pentru tericirea și îndelunga sănătate a Maj. Sale a cetit-o părintele protopop Dr. V. Saftu.

La oarele 11 au avut loc recepțiile oficiale la fișpanul contele Mikes. În numele protopopiatului Brașov părintele Dr. V. Saftu, care a rugat pe fișpanul să depună la treptele tronului omagiile și alipirea poporului românesc, care în aceste zile de grea cumpănă și-a implinit ca'n totdeauna cu scumpătate datorințele sale față de tron și țară.

În răspunsul său contele Mikes recunoaște spiritul de jertfă și însuflețirea poporului românesc, ceea ce vedește binecuvântata activitate a pre-

oșimei române. Are nădejde în victoria armatelor noastre, care va asigura patriei noastre comune un viitor mai bun. Va comunica cu plăcere Maj. Sale omagiile poporului român și roagă pe autorul să aducă la cunoștință preoțimel tractuale și recunoștința sa pentru atitudinea ei.

Un tânăr român de 20 ani a treia oară în foc. Stupar Vasile din Puszta-Rajtolec (com. Sălagiului) tânăr de 20 ani, fiind emigrat de 4 ani în România, în anul trecut din prilejul mobilizării în România, s'a înrolat ca voluntar în armata României și a făcut campania în Bulgaria. Reîntors de acolo, în primăvara anului curent, când Wilhelm al Albaniei a cerut ajutor dela state, Stupar s'a anunțat ca voluntar, și între cei 500 de voluntari români, sub comanda maiorului Cristescu, a stat 2 luni în Albania unde auzind de mobilizarea țării noastre, a plecat imediat și în uniforma de voluntar albanez s'a prezentat la comisiunea de asentare. A fost imediat înrolat la Reg. 51 din Cluj unde mai servește doi frați de al lui și alți conșăieni.

În atențiunea băncilor noastre. Recomandăm cu insistență băncilor noastre — scrie »Rev. Econ.« — ca în interesul prestigiului lor și a bunei lor reputații din trecut, dar mai ales în interesul conservării neștirbite a creditului lor de reescont pentru viitor — să se nizuască din răspuneri a-și regula scadențele și în aceste vremuri excepționale, cu punctualitatea obicnuită în timpuri normale. De favorurile, ce le acordă moratoriu, să se folosească numai față de deponenții, a căror cereri sunt, evident, ilegitime și dictate numai de teama de război — și nici decât față de creditorii lor de reescont.

Cunoaștem prea bine, greutatea, ce le întâmpină băncile, de prezent, la regulara promptă a scadențelor lor — în urma lipsei materialului propriu, de cambii potrivite pentru reescont. Vor trebui însă căutate și aflate expediente, cari să asigure funcțiunea normală a legăturilor de reescont, expediente asupra cărora nu aflăm cu cale a stării mai de aproape la acest loc. Cu sfaturi binevoitoare vor și să servească — la cerere — băncile noastre mai mari și biroul »Solidarității«. Sunt vremuri excepționale, când toți cei grupați în jurul băncilor noastre, și în special, cei puși în frunte ca conducători, trebuie să fie la înălțimea chemării lor și — gata și de sacrificii.

Un voluntar înflăcărat. Bătrânul Iacob Părăscan din Enciu (mai jos de Bistrița) în etate de 64 ani a făcut mare senzație în cercurile militare și între soldați, când s'a prezentat la comanda de întregire a nonvezimei din Bistrița. Și s'a anunțat voluntar pe timpul războiului. Părăscând în sala de recrutare, în atitudinea militară, a spus că de când a cetit proclamațiunea maestății sale, nu mai are somn și odihnă și numai așa și-ar recăștiga liniștea dacă s'ar vedea îmbrăcat în »strale« militare, pornit în foc, ca să-și dea și el viața pentru tron. Cuvintele bătrânului au fost primite cu însuflețire și ovații, rugarea li s'a implinit, l'au îmbrăcat și după depunerea jurământului, bătrânul voluntar român nu mai poate de bucurie. Cu drept cuvânt l'au numit camarazii: »tata regimentului«. Astfel ție românul să răspundă când țeara e în pericol.

Băi gratuite. La rugarea comandei militare de-a se reduce taxa de scaldă în băile Eforiei școlare pe seama a 2 batalioane soldați, președintele Eforiei Dr. V. Saftu a luat dispoziții, ca cei 2000 soldați să poată folosi băile de abur ale Eforiei în mod gratuit.

Schimbarea numelor unor străzi în Budapesta. Sub impresia evenimentelor dela ordinea zilei consiliul comunal al Budapestei a dat străzii Paris numele de strada Berlinului, străzii sârbești numele de strada bulgărească, iar bulevardul Waitzen a primit numele de bulevardul Wilhelm.

Prețurile mijloecii ale nutrimentelor de prima necesitate pe ziua 18 August în Brașov: Făină mijlocie de pâne Nr 4 chigr. 54 fl. Făină de pâne neagră Nr 7 chigr. 51 fl. făina de porumb (cucuruz) chigr. 24 fl. Pâne mijlocie 42 fl, pâne neagră 40 fl. carne de vacă cl. I 1.46 fl. carne de vacă cl. II 1.28 fl. Stănină chigr. 1.84 fl. Untura de porc chigr. 2.00 fl. Lapte de vacă litra 24 fl. lapte de bivoliță litru 32 fl. Ouă bucată 8 fl. Zahăr chigr. 1.08 fl. Orez cl. I 65 fl. Orez cl. II 40 fl. Fasole verde 20 fl. Picioci 1.00 chigr. 4.00 fl. Castraveți 1.00 bucați 1.60 fl. Ardei 100 bucați 200.

Plata pe zi la muncitori de câmp dela 2 cor — 3.50. Plata pentru altă muncă 1 cor. 80 — 3 cor.

Aviș. Un tânăr cu practică caută aplicare într'o cancelarie advocațională. A se adresa la administrațiunea ziarului. s-3

Posta Redacției.

G. Peleș în Esk. În vremurile acestea nu e cu putință ca să publicăm lucrările D-tale. N'avem loc. Salutări.

Proprietar:

Tip. A. Mureșianu : Branisce & Comp. Redactor responsabil : Ioan Lacea.

Nr. 14873/914

Anunțarea unei licitațiuni cu cferțe.

Licitatiune cu oferte și verbală pentru darea în arândă următoarelor obiecte:

a.) Exploatarea petrișului și a nășipului din râul Timiș de pe teritoriul orașului începând de la Dârste spre vale în jos până la drumul către Hâromszék.

b.) Luarea de taxe pentru petrișul și nășipul scos de pe acest loc, întreagă această exploatare se dă în arândă pe timpul de la 1. Ianuarie până la 31. Decembrie 1915.

Această licitațiune se va ținea în 17. Sept. 1914 înainte de prânz la 10 oare în despărțământul V. Magistratului orașenesc adevă în despărțământul economic.

Condițiunile se pot ceti tot acolo până când începe licitațiunea. Vadiul face 50 (cinci țeci) coroane.

Brassó, în 12. August. 1914.

Magistratul orașenesc.

Capitularea Parisului la 1871

— Povestirea cancelarului Bismark în memoriile sale. —

Extragem din »Memoriile lui Bismarck« istoricul zilelor din 28 și 29 Ianuarie 1871.

Ziua de 28. Ianuarie 1871, a fost ziua semnării capitulațiunii Parisului.

Îată ce găsim în »Memoriile« »Cancelarul de răz« cu privire la evenimentele acelor zile istorice:

»Sâmbătă 28 Ianuarie. — Astăzi este ziua semnării capitulațiunii.

La orele 11 dimineața plenipotențiarilor francezi sosesc pentru ultima oară.

Au sosit Jules Favre, Dürnbach, doi domni îmbrăcați civil cari aparțin înaltului personal al drumurilor de fier și un general, însoțit de aglhotantului său. Toți au o ținută ireproșabilă.

După dejunul pe care l'am luat împreună se începe o lungă convorbire. Apoi Cancelarul chiamă pe cei doi secretari ai săi d-ni Willisch și Saint-Bisquart.

Le dictează actul de capitulațiune și apoi al armistițiului, pe care-l întocmesc în dublu-exemplar. Exemplarul, care conține 10 pagini în-folio este cules în lușenă cu prima sfoară care le cade în mână și care din întâmplare este tricoloră.

La orele 7.20, în camera verde din primul etaj al casei d-nei Jessé

vecină cu cabinetul de lucru al Cancelarului, d-nul de Bismarck și Jules Favre semnează actul de capitulațiune, iar Jules Favre, pune pe sfoară pecetia purtând culorile franceze.

Seara, plenipotențiarilor francezi au cînat cu noi. Generalul de Valdan a mâncat puțin și n'a vorbit. Jules Favre era și el tăcut și părea adormit. Delbrück nu s'a putut împiedeca să-mi spună:

— Favre și generalul își fac millă: au aerul a doi condamnați cari trebuie să urce mâine eșafodul.

Se pare că în vremurile din urmă, proviziile au lipsit cu totul în Paris și că mortalitatea s'a ridicat în ultima săptămână la cifra enormă de 5000. Moartea a secerat mai ales printre copii și în ultimele zile ale asediului nu se vedeau pe străzi decât mici cosciuge cari duceau în ele resturile bieților copii abia născuți.

Duminică 29 Ianuarie. — Înainte de prânz am citit câteva documente, printre cari un memorandum a d-lui de Bismarck către împărat în care cancelarul explica Majestății Sale că-i era imposibil să ceară lui Jules-Favre, după semnarea capitulațiunii, predarea drapelului francez al regimentelor din garnizoana Parisului.

Aglhotantul francez care venise ieri aici, d. D'Hérison de Saulnier, a cînat cu noi. Ne spunea că Parisul a suferit mult de foame în ultimele zile. Momentul cel mai interesant al postului adăoga ofițerul francez, a fost când am început să mâncăm... Le jardin

des Plantes« carnea de elefant costa 20 de franci kilogramul și avea gustul carnel de vacă. Am mâncat mușchi de cămilă și costițe de țigru. În strada Saint-Honoré s'a vândut carne de căine cu 2 franci și 50 bani kilogramul. În ultimele vremuri nu era căine în Paris care să nu fie urmărit, ca la vândtoare.

Tot așa cu pisicile. Dacă un porumbel se așeza pe un acoperiș, imediat se îngrămădea lumea. N'au fost cruțați de cât porumbeli călători. Și pentru a fi călător un porumbel trebuia să aibă nouă pene în coadă! Dacă se întâmpla să nu aibă decât opt, se spunea: »Este un porumbel civil!«

După masă, am cetit un mare număr de rapoarte și de documente, printre cari o foarte interesantă scrisoare a prințului Gortschakoff, în care cancelarul rus ne sfătula să lăsăm Metz ul și Lorena germană Franței și de a lua o altă bucată de teritoriu, de pildă Luxemburgul. »Posițiunea geografică a acestui mare ducat, afirmă prințul Gortschakoff, îl sortește să aparțină Germaniei!«

D. de Bismarck a răspuns astfel propunerii rusești:

»Nu ne recunoaștem dreptul de-a lua banul acelor cari nu ne-au făcut nimic. Trebuie să ne ținem prin urmare strict de programul comunicat la Petersburg, acum cinci luni. Realizarea acestui program este indispensabilă siguranței noastre și Germania nu ar tolera un minut măcar, să-i se schimbe o virgulă. Ne trebuiesc Metz-ul și Lorena.«

Am întrebat pe cancelar despre capitulațiune și armistițiu. L'am întrebat mai ales ce se va întâmpla dacă Gambeta și perfecții din Sud, nu vor adera la convențiunea semnată.

E ciudat, ne-a răspuns Cancelarul, împăratul mi-a făcut aceeași întrebare. Vă voi răspunde cum i-am răspuns: Vom rămâne în forturile cari domină. Parisul, vom ține pe Parisieni închiși și vom refuza de a prelungi armistițiul până la 19 Februarie. În interval vor fi silși să depună armele și să ne plătească contribuțiuni mari.

Și cum se spunea că Favre ar fi mărturisit că n'are cum nutri locuitorii Parisului, cineva a adăogat:

— Dacă Favre nu poate să-l nutrească, va trebui ca noi să le procurăm bol și făină.

Nu acesta însă era părerea lui Bismarck-Bohlen, care găsea că nu trebuie să le dăm nimic și că Parisienii vor trebuie să lase din încercătură »cum vor putea«.

Cancelarul s'a răstit atunci:

»Ce vrei să-l lași să moard de foame?«
— El și... apoi?
— Cum nenorocitul... și apoi? Cine va mai plăti atunci contribuțiunile mele?
Hatzfeld a povestit în urmă că un secretar de ambasadă spaniol a venit să-l vadă după amiază. Sosea dela Bordeaux și dorea să între în Paris pentru a căuta pe unii din compatrioții săi. Avea cu el o scrisoare

dela Chaudordy pentru Jules Favre și era foarte grăbit, Hatzfeld a întrebat pe Cancelar ce răspuns să-i dea.

Cancelarul li răspunde:
— Trebuie trimise înaintea unei curți marțiale. Când cineva duce o scrisoare a unui membru al unui guvern inamic către altul, trecând prin rândurile noastre nu merită de cât asta...

Când se va întoarce să iei un aer aspru să faci pe indignatul și să li spui că ne vom plânge imediat noului regel și Spaniei, pentru această călcare de neutralitate, pentru care-i vom cere reparație. Dar ceea ce nu pot să înțeleg, este că soldații noștri au putut să lase să treacă pe acest individ. Se acordă prea multă atențiune diplomaților. Chiar dacă ar avea în față pe un ambasador, pe Metternich însuși, ar trebui să-l trimeată să se plimbe și să-l lase să moară de frig și de foame...

Nu știu care dintre noi spuse atunci că ar fi aflat că Rothschild ar fi reușit să părească Parisul.

— Lucrul e plicticos răspunsu cancelarului. Ar fi fost amuzant să-l ținem ca prisionier de război...

Ar trebui să vă informați.
— Dar dacă am atinge pe Rothschild, răspune consternat boierul, am vedea imediat alergând pe coleri sau Bleichroder, din Berlin. S'ar runca în genunchi și ne-ar implora în numele întregii familii Rothschild.

— El bine, replică Cancelarul l'am trimite și pe ei la Paris să-și mănânce porția de conservă de călne.